

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КУЯВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ВЛОЦЛАВЕКУ
ВИЩА ШКОЛА МЕНЕДЖМЕНТУ
ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ (ISMA)
БАЛТІЙСЬКА МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ
ЦЕНТР УКРАЇНСЬКО-ЄВРОПЕЙСЬКОГО НАУКОВОГО
СПІВРОБІТНИЦТВА
*за сприяння міжнародних організацій, медичних асоціацій
та об'єднань*

МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

**«СУЧАСНІ НАПРЯМИ ЗМІН
В УПРАВЛІННІ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я:
МОДЕРНІЗАЦІЯ, ЯКІСТЬ, КОМУНІКАЦІЯ»**

*31 травня 2024 року
м. Одеса, Україна*

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Запорожан Валерій Миколайович – ректор Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор, академік НАМН України (головний редактор);

Орабіна Тетяна Миколаївна – директор Департаменту медичних послуг Міністерства охорони здоров'я України, асистент кафедри менеджменту охорони здоров'я Національного медичного університету імені О.О. Богомольця;

Марічерда Валерія Геннадіївна – перший проректор Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор (науковий редактор);

Дьякон Роман – президент правління Вищої школи менеджменту інформаційних систем (ISMA), доктор технічних наук, професор, академік;

Бука Станіслав – ректор Балтійської міжнародної академії, доктор економічних наук, професор;

Борц Вікторія Ігорівна – гарант освітньо-професійної програми «Управління охороною здоров'я та фармацевтичним бізнесом», професор кафедри менеджменту охорони здоров'я Одеського національного медичного університету, доктор економічних наук;

Опря Євген Васильович – завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії Одеського національного медичного університету, доктор медичних наук, професор;

Мельник Євгенія Олександрівна – керівник Академії Національної служби здоров'я України;

Сєбов Денис Михайлович – директор Комунального некомерційного підприємства «Міська клінічна лікарня № 10» Одеської міської ради, доктор медичних наук, професор;

Гавриченко Дмитро Георгійович – медичний директор Товариства з обмеженою відповідальністю «Дім медицини», доктор медичних наук, професор;

Вартанова Олена Вікторівна – професор кафедри управління та смарт-інновацій Київського національного університету технологій та дизайну, старший науковий співробітник Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені К.В. Мамутова» Національної академії наук України, практичний психолог, доктор економічних наук, професор;

Рудінська Олена Володимирівна – завідувач кафедри менеджменту охорони здоров'я Одеського національного медичного університету, кандидат економічних наук, доцент;

Кусик Наталія Львівна – начальник навчально-методичного відділу Одеського національного медичного університету, кандидат економічних наук, доцент.

С 91 **Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація:** Міжнародна наукова конференція, 31 травня 2024 року, м. Одеса. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. 176 с.

ISBN 978-966-397-406-4

До збірника матеріалів конференції увійшли тези доповідей, які стали предметом обговорення учасників Міжнародної наукової конференції «Сучасні напрями змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація» у м. Одесі 31 травня 2024 року у Одеському національному медичному університеті.

Збірник зібраний науковими фахівцями Одеського національного медичного університету і розрахований на наукових та науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів.

УДК[005.5:614]-043.7"313"(062.552)

ISBN 978-966-397-406-4

© Одеський національний медичний університет, 2024
© Українсько-польське наукове видавництво
«Liha-Pres», 2024

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ВІДНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК СТІЙКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ МОДЕЛІ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Аналіз механізмів забезпечення якості в системі охорони здоров'я України Борщ Вікторія Ігорівна, Лазор Олена Борисівна.....	8
Модернізація української медичної освіти в умовах глобалізації, реформ та воєного стану Борщ Вікторія Ігорівна, Пастухов Олександр Олександрович	12
Comparative Analysis of Risk Management in the Health Systems in Ukraine and the Republic of Kazakhstan Valakh Viktoria Volodymyrivna, Alimov Olzhas.....	15
Правове регулювання надання акушерсько-гінекологічної допомоги дітям в умовах війни в Україні Валах Вікторія Володимирівна, Гладчук Зіновій Ігорович	19
Система охорони здоров'я України в умовах воєнного стану: сучасні виклики та механізми їх подолання Гордійчук Катерина Ігорівна.....	23
Переваги інвестування в людський капітал в охороні здоров'я Данилко Михайло Валерійович.....	27
Медичні інновації та право інтелектуальної власності українських ЗВО Дружкова Ірина Сергіївна	30
Автономізації медичних закладів в умовах реформування системи охорони здоров'я Клочкова Марина Володимирівна.....	34
Просування нових медичних послуг як складова маркетингової стратегії медичного закладу Князькова Валентина Яківна, Бондаренко Віта Геннадіївна.....	36
Marketing in the field of healthcare in Ukraine: key aspects and challenges Nemchenko Hanna Valeriivna, Dymar Sergii Eduardovych.....	40
Організаційно-управлінські механізми управління ризиками в системі охорони здоров'я Орабіна Тетяна Миколаївна, Марічерета Валерія Геннадіївна	44
Формування адаптивного механізму управління медичним закладом у кризових умовах Рудінська Олена Володимирівна, Щербакова Валерія Володимирівна	47

Створення кластерного закладу охорони здоров'я спроможної мережі госпітального округу: від отримання статусу до затвердження статуту Себов Денис Михайлович, Якименко Олена Олександрівна, Коротасва Вікторія Анатоліївна, Маркіна Катерина Володимирівна.....	51
Пріоритетність доступності медичних послуг в умовах сучасної реформи та воєнного стану Хлібородова Ірина В'ячеславівна, Шахов Віталій Володимирович, Лінькова Тетяна Василівна.....	55
Впровадження кліматичних сервісів як інноваційна стратегія сталого розвитку системи охорони здоров'я України Шаблій Тетяна Петрівна	59

СЕКЦІЯ 2. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ОХОРОНОЮ ЗДОРОВ'Я

Інформаційний менеджмент у закладах вищої медичної освіти Бурячківський Едуард Станіславович, Анненкова Ірина Петрівна, Шпильова Катерина Олександрівна.....	63
Досвід застосування цифрових технологій в стоматологічній практиці Гороховський Владислав Васильович, Тарасенко Ірина Йосипівна, Швиденко Юлія Юріївна	67
Впровадження маркетингових цифрових технологій в закладах охорони здоров'я Кордзая Натела Ревазівна, Марічерда Валерія Геннадіївна.....	69
Інформатизація управління медичними закладами Слободяник Наталія Володимирівна	72

СЕКЦІЯ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Сучасні питання організації системи фармацевтичного забезпечення лікарськими засобами Волощук Христина Юріївна, Хлібородова Ірина В'ячеславівна, Беляєва Оксана Іванівна	76
Важливість впровадження бізнес-орієнтованої системи управління на фармацевтичному підприємстві Ящук Ірина Сергіївна, Унгурян Ліана Михайлівна, Беляєва Оксана Іванівна	79

СЕКЦІЯ 4. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ БІЗНЕСІ

Стан здоров'я працівників медичної галузі в сучасних реаліях України

**Благовещенська Альона Вікторівна,
Пустовойт Тетяна Борисівна, Рогова Олена Геннадіївна 82**

Актуальність створення приватного медичного центру
в галузі кардіології

Кусик Наталія Львівна, Закритов Денис Олексійович..... 87

Проблеми фінансування державними (комунальними) підприємствами
у галузі охорони здоров'я

Кусик Наталія Львівна, Кострицький Євген Євгенович 91

Актуальність створення багатопрофільних клінік
в сегменті реабілітаційних послуг

Кусик Наталія Львівна, Птяшко Дмитро Валерійович..... 94

Деякі тенденції розвитку ринку приватних медичних послуг
в Україні

Кусик Наталія Львівна, Яблончук Вікторія Георгіївна 97

Ефективність медичного персоналу в університетських клініках
як запорука впровадження сучасних технологій
в сфері громадського здоров'я

**Приболовець Ксенія Олексіївна,
Рудінська Олена Володимирівна..... 101**

СЕКЦІЯ 5. РОЛЬ УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ КЛІНІК У РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Університетські клініки як лідери у впровадженні передових
медичних технологій та практик

**Бусел Світлана Валентинівна,
Хлібородова Ірина В'ячеславівна,
Берегова Катерина Василівна..... 104**

Вибрані питання комплексного лікування ускладнених
декубітальних виразок м'яких тканин

**Вергун Андрій Романович, Мацях Юрій Михайлович,
Литвинчук Михайло Михайлович..... 107**

University clinic – as a necessary condition for the formation
of professional competences of future dentists

Gorb-Gavrylchenko Inna Viktorivna..... 111

Інноваційні підходи до формування та розвитку академічного реабілітаційного центру у закладі вищої освіти Горошко Вікторія Іванівна	114
Роль наукових парків у комерціалізації університетських інновацій та підтримці сталого розвитку національної медичної індустрії Гребенник Наталя Григорівна	118

СЕКЦІЯ 6. ПСИХОЛОГІЯ КОМУНІКАЦІЙ В ОХОРОНІ ЗДОРОВ'Я

Порядок взаємодії органів охорони здоров'я при документуванні домашнього насильства Бабкіна Олена Петрівна, Данильченко Світлана Іванівна	122
Навички комунікації та фасилітації при консультуванні пацієнтів без фізичного контакту Белозерцева-Баранова Юлія Євгеніївна, Скороходова Юлія Вікторівна	129
Аналіз факторів професійного вигорання і задоволеності життям співробітників і студентів закладів освіти в контексті управління корпоративним благополуччям Варганова Олена Вікторівна, Рудінська Олена Володимирівна	131
Аспекти стрес-менеджменту та шляхи подолання професійного вигорання медичних працівників Красіленко Тетяна Миколаївна, Рудінська Олена Володимирівна	136
Комунікація як шлях до психологічного комфорту в процесі професійної діяльності медичних працівників Мовлянова Наталія Вікторівна, Федоренко Оксана Віталіївна, Хлібородова Ірина В'ячеславівна	141
The psychology of marketing under martial law Nemchenko Hanna Valeriivna, Bondarenko Kateryna	145
Система комунікацій в комплексній медико-соціальної і психологічної допомоги хворим на деменцію Прокопенко Наталія Олексіївна, Вялих Тетяна Ігорівна, Величко Наталія Миколаївна	148

Професійні та комунікативні компетентності здобувачів вищої медичної освіти Рожковська Наталя Миколаївна, Попова Лідія Михайлівна, Шевченко Ольга Іванівна	151
---	------------

СЕКЦІЯ 7. ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Machine learning-driven identification of multi-targeted lead compounds among 5,6-dihydro-tetrazolo[1,5-c]quinazolines for neurodegenerative and neglected tropical diseases

Antypenko Lyudmyla Mykolaivna, Antypenko Oleksii Mykolaiovych	155
--	------------

Специфіка застосування штучного інтелекту в медицині в контексті інновацій та загроз

Князькова Валентина Яківна, Криленко Володимир Ігорович....	159
--	------------

The implementation of artificial intelligence technologies in healthcare during martial law and war

Kolesnikov Yevhennii Borysovych, Kolomiets Nataliia Mykolaivna ...	162
---	------------

Впровадження технологій штучного інтелекту в галузі охорони здоров'я

Кузмичова Анастасія Сергіївна	166
--	------------

Інноваційні рішення штучного інтелекту для вдосконалення діагностики та терапії

Черленюк Юрій Юрійович.....	170
------------------------------------	------------

9. Хуторна К. Медицина в умовах війни: як змінилася система охорони здоров'я. 2022. mind.ua. mind.ua/publications/20245779-medicina-v-umovah-vijni-yak-zminilasya-sistema-ohoroni-zdorov-ya

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-406-4-23>

АКТУАЛЬНІСТЬ СТВОРЕННЯ ПРИВАТНОГО МЕДИЧНОГО ЦЕНТРУ В ГАЛУЗІ КАРДІОЛОГІЇ

Кусик Наталія Львівна

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Закритов Денис Олексійович

*маїстр за спеціальністю 073 – Менеджмент
Одеський національний медичний університет
м. Одеса, Україна*

Створення приватних медичних клінік в Україні є сьогодні одним з перспективних напрямків інвестицій. Пов'язано це з процесом реформування галузі охорони здоров'я нашої країни, що, на думку багатьох фахівців, може призвести до зниження рівня доступності лікарів для пацієнтів у результаті скорочення кількості медичних закладів і, відповідно, до зростання черг у тих, що залишаться. Ще одним чинником для розвитку медицини на комерційній основі є зниження якості обслуговування у «безкоштовних» клініках через труднощі залучення кваліфікованого персоналу на мінімальну оплату праці. Тенденція зменшення кількості медпрацівників в Україні спостерігається з 2000 року [1; 2].

Оціночні дані показують, що обсяг ринку медичних послуг в Україні в 2019 р. склав 56,05 млрд. грн., з якого 26,7 млрд. грн. – це приватний сектор медичних послуг. У відсотковому співвідношенні ринок приватних клінік становить 47,6% всього ринку медичних послуг. За 2019 рік приватна медицина збільшилася на 28% [1; 2]. Це характеризує її як галузь, що набирає популярність.

В умовах постійної інфляції і коливання платоспроможності населення відбувається обмеження зростання ринку приватних медичних послуг,

процес виходу на ринок нових гравців ускладнюється. В цей же час, невеликим клінікам все важче витримати конкуренцію великих мереж в сукупності з державними медичними установами.

У 2022 році вітчизняна система охорони здоров'я вистояла, в основному, завдяки вдалим діям Уряду на початку вторгнення – зокрема щодо фінансування медичних послуг під час війни, а також фінансової підтримки міжнародних партнерів. Останнє дало змогу витримати систему на тлі кризового падіння ВВП на майже 30%. Війна спричинила безпрецедентну міграційну кризу та масштабні переміщення населення всередині країни. За оцінками Українського центру охорони здоров'я, станом на кінець 2022 року населення України становило близько 31,4 мільйона людей. З них 1,15 мільйона людей живуть на тимчасово окупованих Росією територіях, захоплених після початку вторгнення [3]. Споживання медичних послуг на різних рівнях очікувано впало у перші місяці після вторгнення. Однак амбулаторна та спеціалізована медична допомога поступово відновилися до довоєнних показників протягом 2022 року. Натомість первинна медична допомога досі не відновилася та потребує підтримки.

За даними однієї з популярних медичних цифрових платформ Doc.ua, в Одесі знаходиться 109 приватних медичних закладів. Деякі з них мають декілька філіалів, тож реальна кількість медичних закладів є більшою – 126 [4]. Кількість клінік та практикуючих лікарів не набагато менша від кількості медичних центрів. Тож, за кількістю закладів приватні медичні установи розподілені майже однаково. Проте, що медичні центри мають значно більшу кількість пацієнтів і значно більші фінансові показники.

Серцево-судинні захворювання (далі – ССЗ) – це перша причина смерті в світі. Щорічно більше людей помирає від ССЗ, ніж від будь-якої іншої причини. За оцінками Всесвітньої організації охорони здоров'я, 17,9 мільйона людей загинули від ССЗ, що становить 31% від усіх смертей у світі. З них, 85% смертей – через серцевий напад та інсульт. Виявлення випадків серцево-судинних захворювань майже подвоїлося з 271 мільйона в 1990 році до 523 мільйонів у 2022 році, а рівень смертності людей від серцево-судинних захворювань неухильно збільшувався з 12,1 мільйона в 1990 році до 18,6 мільйона у 2022 році [5].

Слід зазначити, що смертність від серцево-судинних захворювань в Україні зросла за останні 30 років майже на 8% (від 56,5% у 1990 році до 64,3% у 2022 році). У структурі поширеності хвороб системи кровообігу на першому місці – гіпертонічна хвороба серця (47,2%), на другому – ішемічна хвороба серця (34,5%), на третьому – цереброваскулярна патологія (11,7%) [2]. Ці дані свідчать про необхідність своєчасного виявлення, діагностування та лікування серцево-судинних

захворювань, тобто про постійне підвищення затребуваності медичних послуг у галузі кардіології.

На сьогоднішній день інструментальна діагностика у кардіології отримує все більшого поширення. Ці методи при відносно невисокій вартості і доступності дозволяють діагностувати велику кількість захворювань. При цьому для пацієнта це абсолютно безпечний і безболісний метод досліджень.

На сьогодні, в цьому сегменті медичного ринку найбільш затребуваними є такі медичні послуги: ЕХОКС, ЧПЕКС, КВГ, КТ ангиографія коронарних артерій, МРТ серця, добове моніторування артеріального тиску та ЕКГ, електрофізіологічне дослідження. До нових медичних послуг, які вийшли на ринок за останні роки, можна віднести: МРТ серця та КТ ангиографія коронарних судин.

В Одесі більшість медичних центрів пропонує схожі пропозиції щодо проведення діагностики у сфері кардіології. Основних надавачів таких медичних послуг не так вже й багато, це: Клініка «Святої Катерини», Медичний дім «Одрех», Університетська клініка ОНМедУ “Багато-профільний медичний центр”, Міська клінічна лікарня № 10 [7]. Отже, 50% ринку – це приватний сегмент з дуже високими цінами, решта 50% – це державний сектор з великими чергами. Тому, якщо брати до уваги якість надання послуг (стан апаратури, кваліфікація медичного персоналу), сервіс та цінову політику, то ці параметри є дуже несхожими [6].

Отже, створення приватного спеціалізованого медичного центру, який проводить інструментальні дослідження у галузі кардіології для ранньої та поточної діагностики серцево-судинних захворювань з можливістю надання висококваліфікованої консультації кардіолога з інтерпретацією отриманих даних при обстеженні та призначенням лікування, залишається актуальним. Найбільш оптимальним набором медичних послуг такого центру може бути: ЕХОКС, спекл – трекінг ЕХОКС, стрес – тест, ЕКГ, черезстравохідне ЕХОКС, проведення добового моніторування ЕКГ та артеріального тиску, безпроводне холтеровське моніторування ЕКГ (МАWI), експрес – тест на тропонін.

Створення власної справи – це завжди великий ризик, що неминуче виникає при народженні нового. Створюючи власну справу, потрібно знати, що це не тільки можливість (за сприятливих умов) користуватися благами, які забезпечують це починання, а й відповідальність за її функціонування, розвиток і виживання [6].

Бізнес-планування, як один з головних інструментів розвитку підприємницької діяльності в медичному бізнесі, може допомогти у створенні спеціалізованого медичного центру, який пропонує сучасні методи діагностики в кардіології, тому що являє собою розробку прийняття інвестиційних рішень з урахуванням потреб ринку.

Література:

1. ProConsulting. Аналітика ринків. Фінансовий консалтинг. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/about>
2. Державний заклад «Центр громадського здоров'я України» : офіційний веб-сайт. URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/main.html>
3. Український центр охорони здоров'я. URL: <https://uhc.org.ua/>
4. Медична цифрова платформа Doc.ua. URL: <https://doc.ua/ua/kliniki/odessa/all>
5. Європейське регіональне бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я. URL: <https://www.who.int/europe/home?v=welcome>
6. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я : навчальний посібник / В. І. Борщ, О. В. Рудінська, Н. Л. Кусик. Херсон : Олді+, 2022. 264 с.
7. Рудінська О., Кусик Н., Жмай О. Імплементція синергії функцій менеджера та лікаря в управлінській діяльності на прикладі клінік Одеського національного медичного університету. *Економіка та суспільство*. 2023. № 55. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-104>.